

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “แนวทางการส่งเสริมจริยธรรมของเยาวชนในสถานศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนวิเศษไชยชาญ ตันติวิทยานุกูมิ จังหวัดอ่างทอง” เป็นการศึกษาเฉพาะนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ ปีที่ 5 มีทั้งนักเรียนชายและหญิง ของโรงเรียนวิเศษไชยชาญ ตันติวิทยานุกูมิ จังหวัดอ่างทอง เป็นการศึกษาวิจัยเป็นแบบสำรวจ (Survey Research) โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร (Documentary Study) ผู้ศึกษาทำการศึกษาโดยรวบรวมข้อมูลจากหนังสือตำรา วิทยานิพนธ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเอกสารต่าง ๆ
2. การศึกษาภาคสนาม (Field Study) ผู้ศึกษาทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรเป้าหมาย คือ นักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนวิเศษไชยชาญ ตันติวิทยานุกูมิ จังหวัดอ่างทอง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาและการสุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi stage sampling) ดังนี้

1. ศึกษาเฉพาะนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) จำนวนทั้งสิ้น 588 คน เนื่องจากเป็นนักเรียนระดับชั้นสูงของโรงเรียนที่กำลังจะก้าวสู่ระดับชั้นอุดมศึกษาและมีประสบการณ์เข้าร่วมโครงการส่งเสริมจริยธรรมของโรงเรียนมาพอสมควร
2. ศึกษาแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) ที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 5 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2551 จำนวนทั้งสิ้น 190 คน เพราะเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในช่วงกลางที่มีประสบการณ์เข้าร่วมโครงการส่งเสริมจริยธรรมของโรงเรียนมาแล้ว 1 ปี ดังนั้น นักเรียนมัธยม ได้แบ่งจำนวนนักเรียนเพื่อทดสอบแบบสอบถาม (Pre-test) จำนวน 30 คน คงเหลือ 160 คน และใช้เป็นขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดร้อยละ 100 สำหรับเก็บข้อมูลตามแบบสอบถาม แต่ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 127 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80 มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3.1

จำนวนนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
โรงเรียนวิเศษไชยชาญ ตันติวิทยานุกูมิ จังหวัดอ่างทอง

นักเรียนชั้น	นักเรียนชาย	นักเรียนหญิง	รวม	กลุ่มตัวอย่าง
ม.4	101	134	235	-
ม. 5	65	125	190	127
ม.6	48	115	163	-
รวม	214	374	588	127

ที่มา: “จำนวนนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวิเศษไชยชาญ
ตันติวิทยานุกูมิ จังหวัดอ่างทอง,” โดย โรงเรียนวิเศษไชยชาญ ตันติวิทยานุกูมิ, 2551.

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือ
ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามปลายปิด แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ
อายุ เกรดเฉลี่ยสะสมปีที่แล้ว สถานภาพของครอบครัว อาชีพบิดา อาชีพมารดา

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติตนทางด้านจริยธรรม ได้แก่ ด้านความ
มีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความกตัญญูกตเวที ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้าน
การประหยัด

ส่วนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในโครงการจริยธรรมของโรงเรียน
ได้แก่ กิจกรรมเสริมเนื้อหาหลักสูตร, กิจกรรมประจำวัน/สัปดาห์, กิจกรรมวันสำคัญทาง
พระพุทธศาสนา, กิจกรรมพิเศษ

แบบสอบถามในส่วนที่ 2 และ 3 ใช้คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert's
rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ปฏิบัติ / การมีส่วนร่วมมากที่สุด	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	5
ปฏิบัติ / การมีส่วนร่วมมาก	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	4
ปฏิบัติ / การมีส่วนร่วมปานกลาง	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	3

ปฏิบัติ / การมีส่วนร่วมน้อย	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	2
ปฏิบัติ / การมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนวิเศษไชยชาญ ตันติวิทยานุกูมิ จังหวัดอ่างทอง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบสอบถาม
2. ผู้ศึกษาได้อธิบายชี้แจงแบบสอบถามแก่คณะครูของโรงเรียนฯ เพื่อช่วยแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชั้น ม.5 จำนวน 190 คน
3. ผู้ศึกษาตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของแบบสอบถามแล้ว จึงนำไปประมวลผลข้อมูลต่อไป

การทดสอบแบบสอบถาม

ทดสอบความเชื่อมั่นจากแบบสอบถามโดยการนำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทำการแก้ไข และปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนำไปทดลองใช้ (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเหมือนกัน จำนวน 30 ชุด แล้วนำผลการทดลองไปใช้หาค่าความเชื่อถือ (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) วัดความเชื่อมั่นรูปแบบการเก็บรวบรวมข้อมูล เมื่อพิจารณาในภาพรวมทั้งหมดของแบบสอบถามระดับความเชื่อมั่นได้คะแนนเท่ากับ 0.9518 ซึ่งหมายถึงแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for Social Sciences) ด้วยค่าสถิติ ดังต่อไปนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

2. ค่ามัชฌิมเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อหาความเป็นกลางระดับการมีส่วนร่วมของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อของคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อหาการกระจายของน้ำหนักคำตอบ

4. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างตัวแปรอิสระคือ เพศ สถานะภาพ ครอบครัวกับระดับการปฏิบัติตนด้านจริยธรรม และระดับการมีส่วนร่วมส่งเสริมจริยธรรมของเยาวชนในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนวิเศษไชยชาญ ตันติวิทยานุกูมิ จังหวัดอ่างทอง ด้วยสถิติ t - test, F- test และ (one-way) ANOVA โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นคะแนนจากมาตรวัดประมาณค่า ผู้ศึกษาใช้ค่าคะแนนเฉลี่ยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ กำหนด มีคะแนนอันตรภาคชั้นหรือพิสัย (Class Interval) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ค่าพิสัย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{3} = 1.33 \end{aligned}$$

ดังนั้น จึงกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

1.00 - 2.33	หมายถึง	ระดับน้อย
2.34 - 3.67	หมายถึง	ระดับปานกลาง
3.68 - 5.00	หมายถึง	ระดับมาก

การนำเสนอผลการศึกษา

ผู้ศึกษานำเสนอผลการศึกษา โดยใช้ตารางสถิติประกอบการพรรณนา